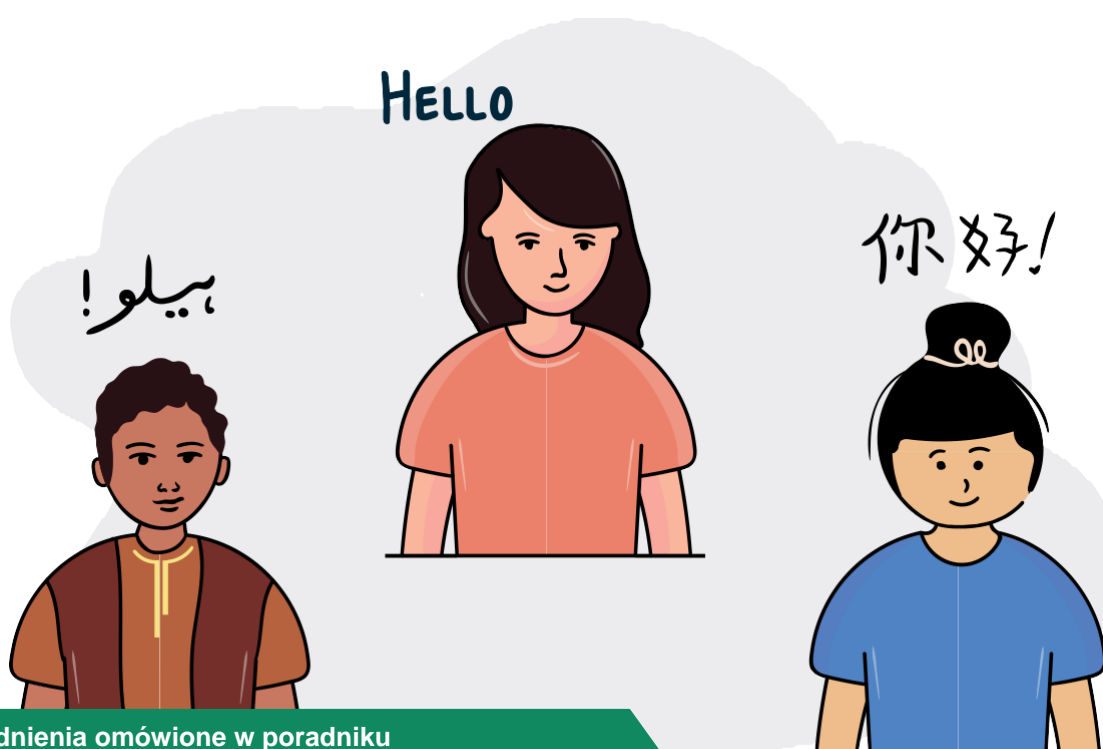


## Omówienie angielskiego systemu edukacji: Szkoły podstawowe

Poradnik dla rodziców dzieci posługujących się językiem angielskim jako językiem dodatkowym

(EAL, ang. *English as an Additional Language*)



### Zagadnienia omówione w poradniku

W niniejszym poradniku znajdują się informacje praktyczne, które pomogą zapewnić miejsce w szkole Państwa dziecku i zrozumieć angielski system edukacji.

W Anglii istnieją różne rodzaje szkół, w tym takie szkoły opłacane przez rodziców [tzw. *szkoły płatne* (ang. *fee-charging*) / *niepaństwowe* (ang. *independent*) / *prywatne* (ang. *public*)].

W tym poradniku zamieściliśmy informacje o szkołach angielskich oferujących edukację bezpłatną [tj. *szkołach państwowych* (ang. *state schools*)]. Istnieją następujące rodzaje szkół państwowych:

- *Szkoły podlegające pod władze lokalne* (LA, ang. *Local Authority*) finansowane przez samorządy lokalne.
- *Akademie* (ang. *academy*) i *Szkoły bezpłatne* (ang. *free schools*) — finansowane przez rząd centralny, często w ramach organizacji Trust.
- *Szkoły wyznaniowe* (ang. *faith schools*) — związane z konkretną religią.

Edukację można też zapewniać dziecku w domu, w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin. Taka forma nauczania określana jest terminem „edukacja domowa” [ang. *home education* (albo *elekcyjna edukacja domowa* (ang. *elective home education*) lub *nauczanie domowe* (ang. *home schooling*)].

Więcej informacji można uzyskać tutaj: <https://www.gov.uk/home-education>



## 1. Jak mogę znaleźć miejsce w szkole dla mojego dziecka?

Należy skontaktować się z *radą miejską* (*ang. local council*), określaną również terminem *władze lokalne* (*ang. local authority*) lub *LA*, która pomoże znaleźć Państwa dziecku miejsce w szkole:

- *Rada miejska* ma obowiązek znaleźć każdemu dziecku w wieku od 5 do 16 lat miejsce w lokalnej szkole.
- Więcej informacji na temat przyjęć do szkół można znaleźć tutaj:  
<https://www.gov.uk/schools-admissions>

### Oto kilka porad, które pomogą zdecydować się na odpowiednią szkołę dla Państwa dziecka:

- Odwiedzić szkołę podczas wieczorów otwartych.
- Zapoznać się ze stroną internetową szkoły.
- Zapoznać się z najnowszym raportem z inspekcji przeprowadzonej przez Ofsted:  
<https://reports.ofsted.gov.uk/>
- Zapoznać się z ogólnymi wynikami lub rankingiem szkoły:  
<https://www.compare-school-performance.service.gov.uk/>
- Przeprowadzić rozmowę z innymi rodzicami o tym, co myślą o wybranej szkole.

### Po dokonaniu wyboru kilku szkół będą Państwo zobowiązani:

- Wypełnić formularz zgłoszeniowy przez Internet, podając kilka szkół, które Państwu odpowiadają.
- Uwzględnić placówki edukacyjne najbliższe miejscu zamieszkania (*ang. catchment area*) w przypadku wniosków składanych o przyjęcie do szkoły podstawowej.
- Zwrócić się o pomoc do *zespołu ds. rekrutacji do szkół* (*ang. School Admissions Team*) [CB2] przy lokalnej radzie miejskiej, ponieważ proces składania wniosku o przyjęcie do szkoły może być skomplikowany.
- Można też zwrócić się do rady miejskiej z zapytaniem, czy są inne osoby, grupy społeczne lub tłumacze, którzy mogą służyć Państwu pomocą.

## 2. W jakim wieku dzieci rozpoczynają naukę w szkole podstawowej?

Wszystkie dzieci mieszkające na terenie Anglii zobowiązane są do rozpoczęcia nauki w pełnym wymiarze godzin po ukończeniu pięciu (5) lat. Jednakże większość dzieci rozpoczyna zerówkę (*ang. reception class*) we wrześniu po ukończeniu czterech (4) lat.

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji na temat terminu rozpoczęcia przez Państwa dziecko nauki w szkole należy skontaktować się z władzami lokalnymi lub personelem szkoły.

## 3. W jaki sposób mogę uzyskać informacje na temat terminów semestrów szkolnych i wakacji?

Terminy semestrów szkolnych i wakacji są różne w poszczególnych regionach Anglii.

Aby zapoznać się z tymi terminami, należy skontaktować się ze szkołą lub odwiedzić poniższą stronę internetową:

<https://www.gov.uk/school-term-holiday-dates>

#### 4. Czego mogę oczekiwać od szkoły?

Prosimy zapoznać się z *prospektem szkoły* (ang. *School Prospectus*) lub *broszurą powitalną* (ang. *Welcome Booklet*) dla nowych rodziców i odwiedzić witrynę internetową szkoły. W razie potrzeby można poprosić personel szkoły o pomoc w przetłumaczeniu potrzebnych informacji.

##### Szkoła powinna zapewnić dziecku:

- Zajęcia wprowadzające mające na celu pomóc dziecku przyzwyczać się do nowej szkoły.
- Miejsce w klasie liczącej do 30 uczniów w tym samym wieku.
- Stały plan lekcji prowadzonych przez tego samego nauczyciela.
- Dodatkowe lekcje (np. wychowania fizycznego (PE) i muzyki) często prowadzone przez osobnego nauczyciela specjalistę.
- Dostęp do pełnego programu nauczania — bardziej szczegółowe informacje znajdują się poniżej.
- Zadawanie prac domowych powiązanych z nauką w klasie.
- Podejście oparte na włączeniu społecznym, w którym wszystkie dzieci są traktowane na równi i sprawiedliwie.

##### Co jeszcze moje dziecko będzie mogło robić w szkole?

Państwa dziecko będzie mogło brać udział w zajęciach pozalekcyjnych, wycieczkach szkolnych i innych wydarzeniach, na przykład:

- *Brać udział w szkolnych apelach* (ang. *assemblies*) oraz *we wspólnej modlitwie* (ang. *collective worship*).
- *Brać udział w zajęciach pozaszkolnych* (ang. *extra-curricular activities*) oraz *uczestniczyć w zajęciach dodatkowych* — tzw. „klubach” (ang. *clubs*) np. *sportowych, muzycznych i teatralnych*.
- *Brać udział w wycieczkach szkolnych do ciekawych miejsc / teatrów / na wydarzenia sportowe*.
- *Brać udział w klasowych apelach* (ang. *class assemblies*) oraz *szkolnych przedstawieniach z udziałem innych dzieci*.
- *Brać udział w wydarzeniach integracyjnych oraz imprezach organizowanych w celach pozyskiwania funduszy, takich jak na przykład dni sportu, targi letnie i bożonarodzeniowe, dyskoteki oraz konkursy*.



##### W jaki sposób mogę dowiadywać się o tym, co dzieje się w szkole?

Szkoła będzie regularnie się z Państwem kontaktować i przekazywać wszelkie informacje na temat wydarzeń i przebiegu nauczania w klasie dziecka. Szkoły wykorzystują różne formy komunikacji, między innymi:

- *Strona internetowa szkoły*: ważne daty, informacje i ogłoszenia
- *Powiadomienia*: wiadomości SMS, media społecznościowe (np. Twitter) i inne platformy społecznościowe
- *Systemy online*: *informacje o posiłkach w szkolnej stołówce i wywiadówkach*
- *Wiadomości e-mail* oraz *listy*: informacje dotyczące szkoły, klasy i wakacji
- *Wywiadówki i sprawozdania dla rodziców*: spotkania grupowe i indywidualne / bezpośrednie
- *Spotkania* oraz *wieczory informacyjne*: na temat wydarzeń szkolnych i nauczanych przedmiotów
- *Komunikacja bezpośrednia*: rozmowy indywidualne przez telefon lub wiadomości e-mail.



Więcej informacji można również uzyskać, rozmawiając z innymi rodzicami na placu zabaw.

## 5. Czego szkoła będzie ode mnie oczekiwać?

### Do obowiązków rodziców zalicza się:

- Codzienne wysyłanie dziecka do szkoły i dbanie o jego punktualność. Wyjątek stanowi choroba dziecka, zaplanowane wizyty lekarskie lub nieobecność uzasadniona obchodzeniem święta religijnego. Szczegółowe informacje na temat *bezpłatnego transportu do szkoły* zapewnianego przez lokalną radę miejską znajdują się tutaj:  
<https://www.gov.uk/free-school-transport>
- Usprawiedliwianie nieobecności dziecka w szkole. Jeśli to możliwe, szkołę należy poinformować o każdej nieobecności dziecka z wyprzedzeniem.
- Zabieranie dzieci na wakacje wyłącznie w okresie wakacji szkolnych. Zabieranie dziecka na wakacje w trakcie semestru jest niedozwolone i wiąże się z ryzykiem nałożenia kary finansowej na rodziców. Po więcej informacji prosimy kontaktować się ze szkołą lub zapoznać się z tą stroną internetową:  
<https://www.gov.uk/school-attendance-absence>
- Informowanie szkoły o wszystkich ważnych zdarzeniach lub niezwykłych okolicznościach dotyczących dziecka lub rodziny. Szkoła dołoży wszelkich starań, aby zapewnić Państwu wsparcie.
- Dostarczanie wszelkich informacji dotyczących *stanu zdrowia dziecka* oraz danych *kontaktowych*
- Wypełnianie *formularzy zgody* potwierdzających zgodę rodzica na udział dziecka w wycieczkach szkolnych, robienie dziecku zdjęć itp.



## 6. Personel szkolny

Aby poznać personel szkolny, prosimy odnieść się do *prospektu szkoły* lub strony internetowej szkoły, na której znajdują się fotografie oraz dane osobowe pracowników szkoły. W niektórych szkołach znajdują się one również w gablotach przy wejściu do szkoły.

Informacje, którzy pracownicy będą pracować z Państwa dzieckiem, można uzyskać w szkole. Do personelu szkolnego można zaliczyć:

- *Dyrektorów szkoły*, np. dyrektor szkoły, zastępca dyrektora szkoły.
- *Personel administracji szkoły*, np. sekretarka szkolna.
- *Kadrę nauczycielską*, np. wychowawca klasy i asystent nauczyciela.
- *Personel pedagogiczny*, np. pedagog szkolny lub mentor.
- *Personel specjalistyczny*, np. nauczyciel języka angielskiego jako języka dodatkowego (EAL), koordynator ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych i niepełnosprawności (SENDCo, ang. *Special Educational Needs and Disabilities Co-ordinator*), wyznaczony opiekun ds. zapewniania bezpieczeństwa dzieciom (DSL, ang. *Designated Safeguarding Lead Teacher*).



## 7. Program nauczania i oceniania w szkole

Prosimy zapoznać się z poniższą tabelą, aby dowiedzieć się, na jakim *poziomie nauczania*, *etapie edukacji* i w *której klasie* będzie Państwa dziecko i jakie *sprawdziany / testy / egzaminy* będą obowiązywały na każdym etapie:



Poziom nauczania	Etap	Klasa	Przedział wiekowy	Sprawdziany / testy / egzaminy	Nauczane przedmioty
Szkoła podstawowa	Early Years Foundation Stage (EYFS) (Etap przedszkolny)	Zerówka	4-5	Zakończenie zerówki: Zakończenie etapu EYFS	komunikacja i język, rozwój fizyczny, rozwój osobisty, społeczny i emocjonalny, umiejętność czytania i pisanie, matematyka, postrzeganie świata, zajęcia plastyczne i projektowanie
	Key Stage 1 (Etap kluczowy 1)	Klasa 1	5-6	Zakończenie klasy 1: Sprawdzian z fonetyki	j. angielski, matematyka, przedmioty ścisłe i przyrodnicze, projektowanie i technika (DT), historia, geografia, plastyka i projektowanie, muzyka,
		Klasa 2	6-7	Zakończenie klasy 2: Key Stage 1 (Etap kluczowy 1) Testy SAT	wychowanie fizyczne (PE), (w tym pływanie), informatyka
Key Stage 2 (Etap kluczowy 1)	Klasa 3	7-8	Klasy 3–5: Regularnie przeprowadzane sprawdziany	Zakończenie klasy 6: Key Stage 2 (Etap kluczowy 2) Egzaminy SAT	j. angielski, matematyka, przedmioty ścisłe i przyrodnicze, projektowanie i technika (DT), historia, geografia, plastyka i projektowanie, muzyka, wychowanie fizyczne (PE), (w tym pływanie), informatyka, języki wymarłe i współczesne języki obce
	Klasa 4	8-9			
	Klasa 5	9-10			
	Klasa 6	10-11			

Więcej szczegółowych informacji można znaleźć na stronie <https://www.gov.uk/national-curriculum>

## 8. Co będzie potrzebne mojemu dziecku?

### W szkole należy zapytać o wymagany mundurk szkolny i miejsce jego zakupu.

- W wielu szkołach w Anglii wymagane jest noszenie mundurków szkolnych, ale nie jest on obowiązkowy we wszystkich szkołach.
- Szkoła, do której będzie uczęszczało Państwa dziecko, zapewni listę przyborów szkolnych, które należy kupić i udzieli informacji, gdzie można je nabyć. Prosimy też zapytać o strój na zajęcia wychowania fizycznego i do pływania.
- Jeśli mają Państwo problemy finansowe, warto poinformować o tym personel szkoły, który postara się zapewnić Państwu wsparcie.



### Należy zapytać szkołę o potrzebne pomoce naukowe i przybory:

- Plecak na książki, prace domowe i listy ze szkoły.
- Plecak na strój do zajęć WF, pakowany lunch i inne przedmioty.
- Piórnik na przybory do pisania, np. długopisy, ołówki itp.
- Kalkulator i inne przedmioty do matematyki.



### Należy zapytać szkołę o możliwość spożywania posiłków w stołówce, które mogą obejmować:

- *Posiłek zapewniany przez szkołę* — niekiedy nazywany lunchem lub obiadem szkolnym.
- *Zapakowany lunch* — przyniesiony z domu.
- *Obiad w domu* — powrót do domu na obiad.



### Warto również zapytać o menu, koszt i sposób zapłaty za posiłki szkolne, ponieważ:

- Szkoła może pomóc w przypadku specjalnych wymagań dietetycznych, np. posiłki koszerne, halal, alergeny.
- Dzieci uczęszczające do zerówki oraz do klas 1 i 2 otrzymują *darmowe posiłki w szkole* (FSM, ang. *Free school meals*).
- Inne dzieci również mogą otrzymać *darmowe posiłki w szkole* (FSM) jeśli rodzicom dziecka przysługuje określona pomoc socjalna. Więcej informacji można znaleźć tutaj: <https://www.gov.uk/apply-free-school-meals>

## 9. Jakiej pomocy mogą oczekiwać uczniowie wymagający dodatkowego wsparcia?

- *Wsparcie pedagogiczne* mające na celu pomóc dziecku w razie jakichkolwiek problemów w szkole lub domu.
- *Wsparcie opiekuna ds. zapewniania bezpieczeństwa dzieciom*: pomoc w rozwiązywaniu poważnych problemów.
- *Pomoc w języku angielskim (EAL)*: aby pomóc w nauce języka angielskiego w klasie.
- *Pomoc w nauce*: dotyczy dzieci z określonymi *specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* lub z *określonym stopniem niepełnosprawności*
- *Agencje zewnętrzne*: specjaliści, których zadaniem jest pomoc i wspieranie nauki dzieci w szkole



## 10. Jak pomóc swojemu dziecku w nauce?

Informacje na temat różnych sposobów pomocy dziecku w nauce, znajdują się [tutaj](#).